

1.69. Avgör vilka av följande punkter som ligger på linjen L

$$L: \begin{cases} x = 7 - t \\ y = -1 + 2t \end{cases} \quad (*)$$

(a) $P_1(7, 0)$. Sätt in P_1 i $(*)$

$$\begin{cases} 7 = 7 - t \Rightarrow t = 0 \\ 0 = -1 + 2t \Rightarrow t = \frac{1}{2} \end{cases} \quad 0 \neq \frac{1}{2} \Rightarrow P_1 \text{ ligger ej på } L.$$

(b) $P_2(0, 1)$: $\begin{cases} 0 = 7 - t \Rightarrow t = 7 \\ 1 = -1 + 2t \Rightarrow t = 1 \end{cases} \Rightarrow P_2$ ligger på L .

1.70 $L: \begin{cases} x = 2 + t \\ y = 5 - t \end{cases}$ (en rät linje)

Avgör vilken av ekvationerna a) - c) som är en annan parameterframställning av L .

a) $\begin{cases} x = 3 + t \\ y = 4 + t \end{cases}$
 L_a

b) $\begin{cases} x = t \\ y = 6 - t \end{cases}$
 L_b

c) $\begin{cases} x = 15 - 17t \\ y = -8 + 17t \end{cases}$
 L_c

Obs 1) $P(2, 5) \in L \quad \underline{0} \quad \vec{v}(1, -1) \parallel L$

2) $\vec{v}_a(1, 1) \parallel L_a$ men $\vec{v}_a \nparallel \vec{v} \Rightarrow L_a \nparallel L \Rightarrow L_a \neq L$.

3) $\vec{v}_b(1, -1) \parallel L_b \quad \underline{0} \quad \vec{v}_b = \vec{v} \Rightarrow L \parallel L_b$.

Sätt in P i L_b :

$$\begin{cases} 2 = t \\ 5 = 6 - t \Rightarrow t = 1 \end{cases} \quad 2 \neq 1 \Rightarrow P \notin L_b \Rightarrow L \neq L_b$$

4) $\vec{v}_c(-17, 17) \parallel L_c \quad \vec{v}_c \parallel \vec{v} \Rightarrow L \parallel L_c$

Sätt in P i L_c :

$$\begin{cases} 2 = 15 - 17t \Rightarrow t = \frac{13}{17} \\ 5 = -8 + 17t \Rightarrow t = \frac{13}{17} \end{cases} \Rightarrow P \in L_c$$

$$\Rightarrow L = L_c.$$

1.72 Skriv på parameterfri form

(a) $L: \begin{cases} x = 1 - t & (1) \\ y = 3 + 5t & (2) \end{cases}$ (en rät linje)

(1) $\Rightarrow t = 1 - x \xrightarrow{(2)}$ $y = 3 + 5(1 - x)$ eller

$L: 5x + y - 8 = 0$ ohs $\vec{v}(-1, 5) \parallel L$ $\vec{n}(5, 1) \perp L$

1.73 (a) Skriv på parameterform

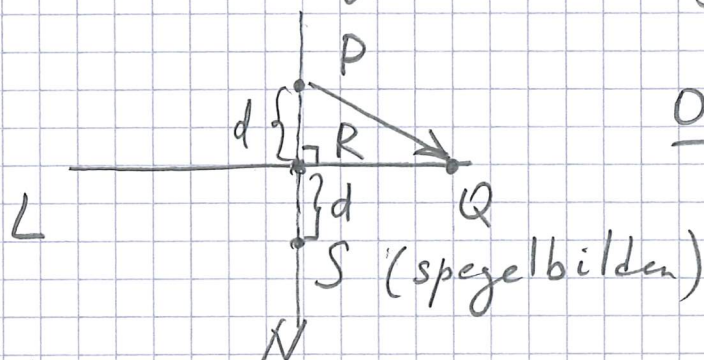
$L: x + 2y + 5 = 0 \Rightarrow y = -\frac{x+5}{2}, x = -2y - 5$

$L: \begin{cases} x = t \\ y = -\frac{5}{2} - \frac{t}{2} \end{cases}$ eller $\begin{cases} x = -5 - 2s \\ y = s \end{cases}$

1.78 Bestäm spegelbilden av punkten

$P(1,1)$ i linjen $L: 3x+y-2=0$

Rita!

Obs $P \notin L$ ty

$$3 \cdot 1 + 1 - 2 = 2 \neq 0$$

Planera!

Om vi hittar $\overline{PS}$ så är $S = P + \overline{PS}$

Notera att $\overline{PS} = 2\overline{PR}$ där $\overline{PR} = R - P$

Så behöver vi R eller $\overline{PR}$ för S .

EH SÄH att hitta $\overline{PR}$:

Obs 1) $\vec{n}(3,1) \perp L$

2) $Q(0,2) \in L$ $\underline{\circ}$ $\overline{PQ} = Q - P = (-1, 1)$

3) $\overline{PR} = \text{proj}_{\vec{n}} \overline{PQ} = \frac{\overline{PQ} \cdot \vec{n}}{|\vec{n}|^2} \cdot \vec{n} =$

$$= \frac{3 \cdot (-1) + 1 \cdot 1}{3^2 + 1^2} \cdot (3, 1) = -\frac{1}{5} (3, 1)$$

$$\Rightarrow \overline{PS} = 2 \cdot \overline{PR} = -\frac{2}{5} (3, 1) \Rightarrow S = (1, 1) - \frac{2}{5} (3, 1) =$$

$$= \left(-\frac{1}{5}, \frac{3}{5}\right)$$

EH SÄH att hitta R :

Betrakta $N: \begin{cases} x=1+3t \\ y=1+t \end{cases}$ (en rät linje) $\perp L$
 $\underline{\circ}$ $P \in N$

Sätt in ekv av N i L :

$$3(1+3t) + (1+t) - 2 = 0 \Rightarrow t = -\frac{1}{5}$$

(värdet på t som svarar mot R)

Finn R :

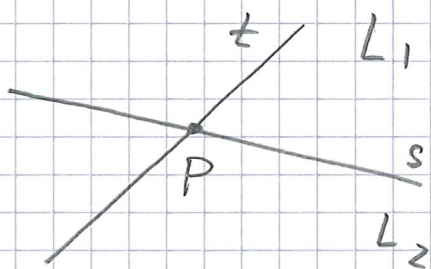
$$\begin{aligned} x &= 1 + 3 \cdot \left(-\frac{1}{5}\right) = \frac{2}{5} \\ y &= 1 + \left(-\frac{1}{5}\right) = \frac{4}{5} \end{aligned} \Rightarrow R\left(\frac{2}{5}, \frac{4}{5}\right)$$

$$\text{Finn } \overline{PR} = R - P = \left(\frac{2}{5} - 1, \frac{4}{5} - 1\right) = \left(-\frac{3}{5}, -\frac{1}{5}\right)$$

1.83 Bestäm den eventuella skärningspunkten mellan linjerna

$$(a) \quad L_1: \begin{cases} x = t \\ y = 1 + t \\ z = 2 - t \end{cases} \quad \text{or} \quad L_2: \begin{cases} x = -2 + s \\ y = 5 - s \\ z = -5 + 2s \end{cases}$$

(Oks! vi byter t mot s)

$$P: \begin{cases} t = -2 + s & (1) \\ 1 + t = 5 - s & (2) \\ 2 - t = -5 + 2s & (3) \end{cases} \Rightarrow \underline{t = 1 \quad \text{or} \quad s = 3}$$

↓ sätt in i (3)

$$2 - 1 = -5 + 2 \cdot 3 \quad \text{O.K.}$$

$\Rightarrow$ P finns o har koordinater $\begin{cases} 1 = -2 + 3 = 1 \\ 1 + 1 = 5 - 3 = 2 \\ 2 - 1 = -5 + 2 \cdot 3 = 1 \end{cases}$

$\Rightarrow P(1, 2, 1)$

1.83 (b)

På samma vis som a)

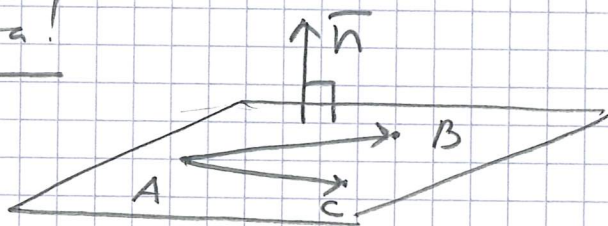
$$L_1: \begin{cases} x = t \\ y = 1 + t \\ z = 2 - t \end{cases} \quad \underline{0} \quad L_2: \begin{cases} x = 3 + 2s \\ y = 2 - s \\ z = 1 - s \end{cases}$$

$$P: \begin{cases} t = 3 + 2s & (1) \\ 1 + t = 2 - s & (2) \\ 2 - t = 1 - s & (3) \end{cases} \Rightarrow \begin{array}{c} \underline{s = 0 \quad \underline{0} \quad t = 1} \\ \downarrow (1): 1 \neq 3 + 2 \cdot 0 \end{array}$$

$\Rightarrow$ P existerar ej. d v s L_1 $\underline{0}$ L_2 har ingen gemensam punkt.

1.87 Bestäm elv för planet som går genom punkterna $(1, 2, 3)$, $(1, 1, 1)$ $\underline{0}$ $(2, -1, 0)$
A B C

Rita!

Finns $\overline{AB} = B - A = (0, -1, -2)$

$$\overline{AC} = C - A = (1, -3, -3)$$

$$\bar{n} = \overline{AB} \times \overline{AC} = \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \\ -2 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} 1 \\ -3 \\ -3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -3 \\ -2 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Obs i) $\bar{n} \perp$ planet så $\bar{a}v$

planets elv: $(-3)x + (-2)y + 1z + D = 0$ (*)

Sätt in B i (*):

$$(-3) \cdot 1 + (-2) \cdot 1 + 1 \cdot 1 + D = 0 \Rightarrow D = 4$$

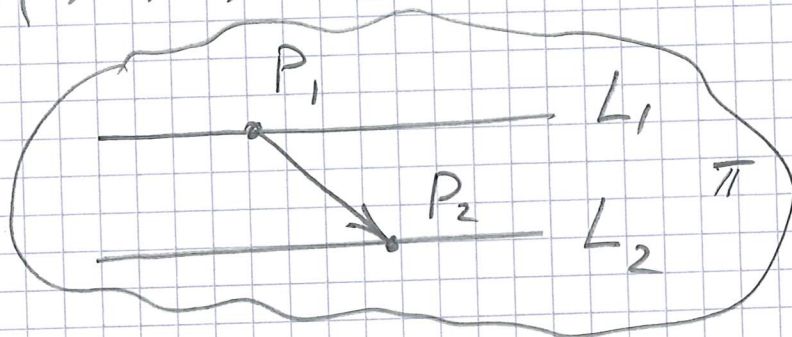
$$\Rightarrow \text{planets ekv: } -3x - 2y + z + 4 = 0 \text{ eller} \\ 3x + 2y - z - 4 = 0$$

1.88 Bestäm ekv för det plan Π som innehåller linjerna:

$$L_1: \begin{cases} x = 1 + t \\ y = -2t \\ z = 2 - 3t \end{cases} \quad \underline{0} \quad L_2: \begin{cases} x = t \\ y = -1 - 2t \\ z = -1 - 3t \end{cases}$$

Obs $\vec{v}_1(1, -2, -3) \parallel L_1$ Ty $\vec{v}_1 = \vec{v}_2$ får vi
 $\vec{v}_2(1, -2, -3) \parallel L_2$ att $L_1 \parallel L_2$

Rita!

Obs 1) $P_1(1, 0, 2) \in L_1$

$$P_2(0, -1, -1) \in L_2$$

2) $\overline{P_1 P_2} = P_2 - P_1 = (-1, -1, -3) \subseteq \Pi$

3) $\vec{n} = \overline{P_1 P_2} \times \vec{v}_1 \perp \Pi$

Räkna $\vec{n} = \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ -3 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} 1 \\ -2 \\ -3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -3 \\ -6 \\ 3 \end{pmatrix} = -3 \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ -1 \end{pmatrix}$
 $\vec{n} \perp \Pi$

$$\Rightarrow \pi: 1 \cdot x + 2 \cdot y + (-1) \cdot z + D = 0 \quad (*)$$

Sätt in P_1 i (*):

$$1 \cdot 1 + 2 \cdot 0 + (-1) \cdot 2 + D = 0 \Rightarrow D = 1$$

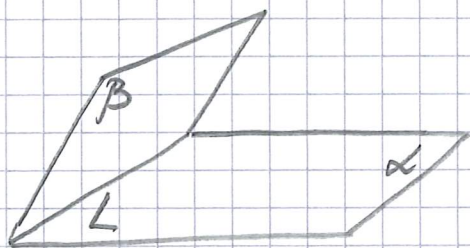
$$\Rightarrow \pi: x + 2y - z + 1 = 0$$

1.91. Planen $\alpha: 3x - y + 2z - 8 = 0$ 0

$\beta: x + 3z = 2$ skär varandra

Längs en rät linje L . Bestäm en riktningsvektor för L samt L 's ekvation.

Rita!

Obs 1) $\bar{n}_\alpha(3, -1, 2) \perp \alpha$ 0 $\bar{n}_\beta(1, 0, 3) \perp \beta$

$$\Rightarrow \bar{n}_\alpha \perp L \quad \underline{0} \quad \bar{n}_\beta \perp L$$

$\Rightarrow \bar{v} = \bar{n}_\alpha \times \bar{n}_\beta$ är en riktningsvektor för L .

Räkna: $\bar{v} = \begin{pmatrix} 3 \\ -1 \\ 2 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -3 \\ -7 \\ 1 \end{pmatrix}$

Finns en punkt P på $\alpha \cap \beta = L$:

Sätt $z=0 \Rightarrow \begin{cases} 3x - y - 8 = 0 \\ x = 2 \end{cases} \Rightarrow x=2 \quad \underline{0} \quad y=-2 \Rightarrow$

$$P(2, -2, 0) \in L \cap \beta = L$$

$$\Rightarrow L: \begin{cases} x = 2 + (-3) \cdot t = 2 - 3t \\ y = -2 + (-7) \cdot t = -2 - 7t \\ z = 0 + 1 \cdot t = t \end{cases}$$

1.103

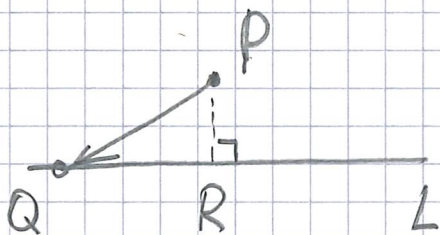
a) Bestäm den punkt på

$$L: \begin{cases} x = 7 - t & (1) \text{ som ligger} \\ y = -3 + t & (2) \text{ närmast punkten } P(2, 1) \end{cases}$$

Obs (1) $\Rightarrow t = 7 - x$ $\rightarrow$ (2): $y = -3 + (7 - x)$

eller $x + y - 4 = 0$ (L 's ekv på parameter fri form).

Rita!

Obs $P \notin L$ ty

$$2 + 1 - 4 = -1 \neq 0.$$

Notera att R är den sökta punkten.

Hur hittar man R? Till ex.

Planering: Finn $\overline{PR} = R - P \Rightarrow R = P + \overline{PR}$

Obs 1) $Q(0, 4) \in L$ $\Rightarrow \overline{PQ} = Q - P = (-2, 3)$

2) $\vec{n}(1, 1) \perp L$

3) $\overline{PR} = \text{proj}_{\vec{n}} \overline{PQ} = \frac{-2+3}{1+1} \cdot (1, 1) = \frac{1}{2}(1, 1)$

$$\Rightarrow R = (2, 1) + \frac{1}{2}(1, 1) = \left(\frac{5}{2}, \frac{3}{2}\right)$$

(8) Bestäm avståndet d mellan L o P

Obs $d = |\overline{PR}| = \sqrt{\left(\frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{1}{2}\right)^2} = \frac{1}{2} \sqrt{2} = \frac{1}{\sqrt{2}}$

1.109 Bestäm avståndet d mellan planet

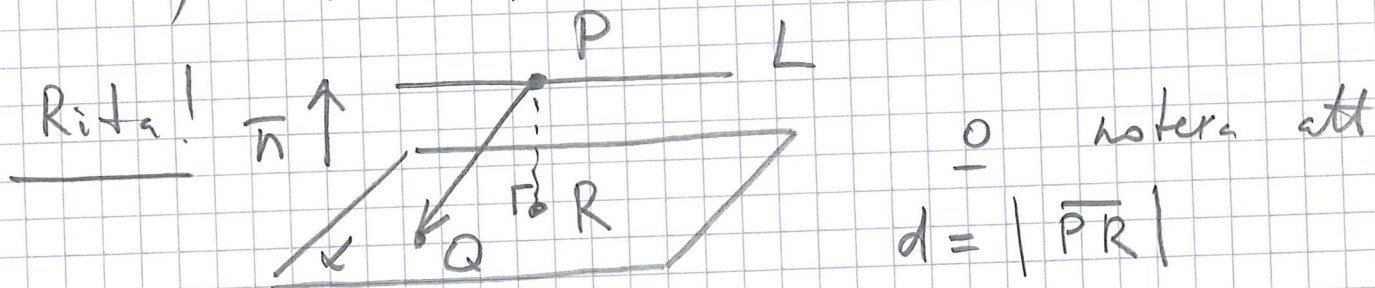
$\alpha: -2y + z = 1$ o linjen $L: \begin{cases} x = 1+t \\ y = 1+t \\ z = -1+2t \end{cases}$

Obs 1) $\vec{n}(0, -2, 1) \perp \alpha$,

$\vec{v}(1, 1, 2) \parallel L$

$\vec{n} \cdot \vec{v} = 0 \cdot 1 + (-2) \cdot 1 + 1 \cdot 2 = 0 \Rightarrow \vec{v} \parallel \vec{n}$

2) $P(1, 1, -1) \in L$

3) $Q(0, 0, 1) \in L$ o $\overline{PQ} = Q - P = (-1, -1, 2)$

4) $\overline{PR} = \text{proj}_{\vec{n}} \overline{PQ} = \frac{\overline{PQ} \cdot \vec{n}}{|\vec{n}|^2} \cdot \vec{n} =$

$= \frac{(-1) \cdot 0 + (-1) \cdot (-2) + 2 \cdot 1}{0^2 + (-2)^2 + 1^2} \cdot (0, -2, 1) =$

$= \frac{4}{5} (0, -2, 1) \Rightarrow d = |\overline{PR}| = \frac{4}{5} \cdot \sqrt{2^2 + 1^2} = \frac{4}{\sqrt{5}}$

1.110

Bestäm avståndet mellan

linjerna $L_1: \begin{cases} x = -1 - 2t \\ y = -3 + t \\ z = t \end{cases}$

$L_2: \begin{cases} x = 4 + s \\ y = 2 - s \\ z = 3 + s \end{cases}$

Obs 1) $\vec{v}_1(-2, 1, 1) \parallel L_1$ $\circ$ $\vec{v}_1 \nparallel \vec{v}_2 \Rightarrow L_1 \nparallel L_2$

$\vec{v}_2(1, -1, 1) \parallel L_2$

2) Betrakta $\vec{n} = \vec{v}_1 \times \vec{v}_2 = \begin{pmatrix} -2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix}$

3) $P_2(4, 2, 3) \in L_2$

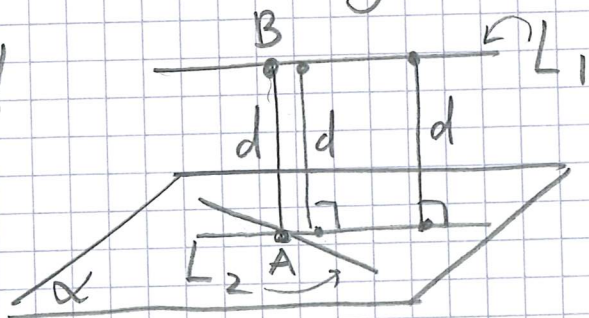
4) Låt α vara det plan som går genom P_2 $\circ$ $\alpha \perp \vec{n}$

(i) $\alpha: 2x + 3y + z + D = 0$

(ii) $2 \cdot 4 + 3 \cdot 2 + 3 + D = 0 \Rightarrow D = -17$

$\Rightarrow \alpha: 2x + 3y + z - 17 = 0$

Rita!

Obs 1) Avståndet d mellan L_1 $\circ$ L_2 är lika med

$|\vec{AB}| =$ avståndet mellan L_1 $\circ$ $\alpha =$

$=$ avståndet mellan en punkt på L_1 $\circ$ α .

$$2) P_1(-1, -3, 0) \in L, \quad \underline{0}$$

$$d = \frac{|2 \cdot (-1) + 3(-3) + 1 \cdot 0 - 17|}{\sqrt{2^2 + 3^2 + 1^2}} =$$

$$= \frac{|-2 - 9 - 17|}{\sqrt{14}} = \frac{28}{\sqrt{14}} = 2 \cdot \sqrt{14}$$

1.117 Bestäm ekv för en cirkel med medelpunkt $(3, -2)$ 0 radie 5

Allmänt, $(x-x_0)^2 + (y-y_0)^2 = r^2$

Så är $(x-3)^2 + (y-(-2))^2 = 5^2$ eller

$$(x-3)^2 + (y+2)^2 = 25.$$

1.126 Avgör den geometriska betydelsen av följande andragskvadrater.

(a) $x^2 - 2x + y^2 = 0 \Leftrightarrow (x-1)^2 - 1 + y^2 = 0$

eller $(x-1)^2 + y^2 = 1^2$ (en cirkel med centrum i $(1, 0)$ 0 radie 1)

(b) $x^2 - 2x + 2y^2 = 0 \Leftrightarrow (x-1)^2 + 2y^2 = 1$ eller

$$\frac{(x-1)^2}{1^2} + \frac{y^2}{\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right)^2} = 1$$

(en ellips med centrum i $(1, 0)$ 0 halvaxlar 1 0 $\frac{1}{\sqrt{2}}$)

(c) $x^2 - 2x - y^2 - 2y = 1 \Leftrightarrow (x-1)^2 - (y+1)^2 = 1$
(en hyperbel).